

Àrquies

BUTLLETÍ DE LA COMISSIÓ CATALANA D'AJUDA AL REFUGIAT
Any 1, N° 2. Febrer 2007, Barcelona

Àrquies prové del discurs de Ciceró en "Defensa del poeta Àrquies" dirigit a vindicar la igualtat de drets per totes les persones que comparteixen un mateix entorn polític i civil.

Editorial

per Àgata Sol Rueda*

És la HIV+ una nova forma de persecució?

La institució d'asil reconeix com a formes de protecció i de persecució la vulneració de drets civils i polítics, i així ho expressa la definició de refugiat de la Convenció de Ginebra sobre refugiats que diu:

"És refugiada tota persona que té temors fonamentats de ser perseguida per motius ètnics, religiosos, de Nacionalitat, per Pertinença a un determinat grup social o per les seves opinions polítiques es troba fora del país de la seva nacionalitat, i no pot, a causa dels esmentats temors, o no vol, acollir-se a la protecció de tal país".

La Declaració de Drets Humans, però, defineix com a Drets fonamentals de la persona els drets econòmics, socials, civils i polítics, i aquests tenen el mateix nivell teòric de protecció i de reconeixement. Per tant, la vulneració dels drets econòmics i socials necessiten algun tipus de resposta a nivell internacional mentre posi en perill la vida de les persones que veuen vulnerats aquests drets.

Però els drets econòmics o socials queden a la pràctica desprotegits perquè no existeixen mecanismes legals d'exigibilitat dels seus continguts ni en el dret internacional ni en les constitucions dels denominats estats de dret.

Viure en un país en que l'Estat no vol, o no pot, dotar a la seva població dels recursos i informació necessaris per prevenir la SIDA, per informar i sensibilitzar sobre les malalties de transmissió sexual. Que no preveu, o no pot accedir, per aquells que ja hagin contret la malaltia, dels recursos sanitaris i farmacològics suficients per garantir la

qualitat de vida dels VIH+ suposa una vulneració de drets econòmics i socials d'aquells que contrauen la malaltia, ja que es troben en una situació de desavantatge respecte altres persones VIH+ d'altres països que si que tenen accés a aquests recursos. Per això, quan una malaltia causa la mort en un país i no en un altre, s'està cometent una discriminació greu que es pot considerar equiparable a la persecució.

Com organització pensem que la vulneració de drets econòmics i socials són causa d'asil quan posa en perill la vida de les persones. I així ho reconeix el Conveni Europeu de Drets Humans en el seu article 3 quan diu que:

"No es pot retornar a ningú al seu país quan la seva vida corri perill o corri perill la pròpia dignitat de la persona o pugui rebre un tracte degradant"

Basant-nos en aquest article hem iniciat alguns tràmits d'asil dirigit a persones VIH+ que en els seus països d'origen no tenen accés als antiretrovirals o a una medicació en garanties. Ja que un tracte humà degradant s'equipara a una sentència de mort. És evident que en el cas de les persones cero positives no rebre la mediació indicada és sentenciar-la a mort, per tant, considerem que les migracions en aquests motius a un país en que si

* Secretària General de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat

que pugui rebre la medicació és defensable des de la institució d'asil.

En aquest tipus de casos no es dona una persecució, per tant difícilment seran reconeguts amb l'estatut de refugiat, i si bé la discriminació greu és equiparable a una persecució aquesta va més referida a una discriminació greu individual en la negació de l'accés a l'educació, al treball, a una situació de mort social. Tot i així, la Llei d'Asil preveu l'autorització de permanència a Espanya per raons humanitàries o d'interès públic

L'art. 17.2 de la Llei d'asil preveu que es podrà concedir una Residència per raons humanitàries a les persones que se'ls ha denegat o inadmes a tràmit la seva petició d'asil. La redacció d'aquest supòsit és molt àmplia, per la qual cosa dintre d'aquest supòsit s'inclouen situacions molt variades com: persones que s'han vist

obligades a abandonar el seu país com a conseqüència de conflictes o disturbis greus de caràcter polític, ètnic o religiós, persones que veuen amenaçada la seva seguretat o llibertat, persones malaltes, etc.

Per tant, pensem que les persones amb VIH+ que no tenen garantida la medicació als seus països d'origen i emigren amb la intenció de tenir accés a aquesta entren perfectament en aquest supòsit emparant-se en la vulneració de drets socials i econòmics recollida en la Declaració de Drets Humans, en el tracte humà degradant, recollit en el Conveni Europeu de Drets Humans, i en aplicació a l'article 17.2/17.3 de la Llei d'Asil sobre residències per raons humanitàries. I per tant, com a organització especialitzada en l'asil pensem que és la via més favorable per documentar a aquestes persones.

La degradació mediambiental: Els conflictes que originen l'èxode de les persones refugiades Informe de CEAR: La situació dels refugiats a Espanya, 2006. Editorial Cataracta. Madrid. 2006, pp.26-27.

L'escalfament global, els canvis climàtics propiciats per la contaminació i la depredació de la naturalesa, genera gasos d'efecte hivernacle, fon glaceres i altres grans capes de gel, augmenta els nivells dels oceans, agreuja les inundacions i les sequeres, converteix en infèrtils les terres agrícoles i obliga a milions de persones a abandonar les seves llars o refugiar-se en altres països. Aquestes persones desplaçades per causes ambientals són denominades "refugiats mediambientals".

En l'actualitat 25 milions de persones han hagut d'abandonar les seves llars per aquestes causes i es calcula que el 60% dels refugiats actuals ja són refugiats mediambientals. Així mateix, segons les previsions d'un estudi realitzat al 2005 per l'Institut per al Medi ambient i la Seguretat Humana de la Universitat de

Nacions Unides, les xifres es duplicaran en els pròxims deu anys.

El terme refugiat mediambiental és un terme acceptat pel programa Mediambiental de Nacions Unides, per agències humanitàries, governamentals i no governamentals, i per ONG especialitzades en refugi com la CCAR i CEAR. Els refugiats mediambientals se'ls anomena així per a diferenciar-los de les causes recollides en la Convenció de Ginebra sobre Refugiats, que al·ludeix a causes polítiques, religioses o de nacionalitat, grup socials determinats, ètnies. I remarcar la causalitat ambiental ja sigui per desastres naturals o no naturals i desastres climàtics. Aquesta nova categoria de refugiat engloba desastres ambientals, com el de Txernòbil i Bhopal, devastació de zones provocat per huracans, terratrèmols, tsunamis com els d'Haití, Pakistan i Sud-est asiàtic, sequeres severes, desforestació, desertització, a Mèxic i Amèrica Central, Pakistan, Nepal, Bangladesh i Àfrica Subsahariana.

Aquestes situacions converteixen als refugiats mediambientals en un dels temes més importants de resoldre a nivell internacional. I si bé és urgent treballar en mesures internacionals que contribueixin a invertir en energies renovables, en prevenció del canvi climàtic, en el

compliment del protocol de Kyoto, etc., també és urgent definir si aquestes migracions de causalitat ambiental necessiten ser reconegudes com a

refugiats mediambientals per poder així ser reconeguts pels tractats internacionals.

Novetats Institucionals

Presentació Memòria 2006

Com cada any la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat ha presentat la Memòria d'activitats desenvolupades al llarg del 2006. Aquest informe compta amb una descripció detallada del treball realitzat per cadascun dels nostres programes amb la respectiva valoració de resultats. Així mateix, la memòria és útil per fer una actualització o repàs general de la situació de les persones refugiades i immigrants a Catalunya.

De la Memòria cal destacar que la gran majoria de població atesa per la nostra entitat és població immigrant (90%) i la resta població refugiada (10%). Des de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat estem treballant per esbrinar les raons del baix nombre de sol·licitants d'asil que arriben al nostre territori. Això sorprèn si tenim en compte que Catalunya sempre ha estat un lloc d'acollida i un destí d'immigració, sent la CCAA amb més població immigrant de l'Estat espanyol. Però a nivell estadístic, les xifres d'asil no coincideixen amb aquesta tendència. Proporcionalment, el nombre de

sol·licituds d'asil iniciades a Catalunya és molt inferior a les que es realitzen a la resta de l'estat.

Les raons creiem que obeeixen, en primer lloc, a una desinformació de tots els agents implicats en immigració. I, en segon lloc, a una consideració residual de l'asil, tot confonent l'asil amb l'asil polític. La realitat, però, és molt diferent, doncs existeixen altres formes de persecució reconegudes a la Convenció de Ginebra. No podem oblidar que el dret evoluciona d'acord amb les necessitats generades per la societat; són les noves situacions les que generen la modificació de les normatives i és en l'àmbit de l'asil on encara tenim molt per a fer. La realitat mundial ens diu que vivim temps convulsos a gran part del planeta, els drets més bàsics de les persones no es respecten, les situacions de conflicte, post-conflicte, tensions i crisi humanitàries, canvi climàtic, són presents a tots els continents. I són aquestes situacions les que configuren altres formes de persecució i que formen part del nostre objectiu com entitat de defensa del dret d'asil i dels Drets Humans.

El govern de Catalunya ha aprovat el Pla Director d'immigració i Cooperació en l'Àmbit de la Salut 2005-2007

El govern de Catalunya acaba d'aprovar el **Pla Director d'immigració i Cooperació en l'Àmbit de la Salut 2005-2007**. En ell es proposen una sèrie de mesures, proposades per la Comissió Catalana d'ajuda al Refugiat, per millorar l'atenció sanitària de les persones refugiades que viuen en el nostre país: com un Pla d'acollida específic als CAPs que s'està atenent a sol·licitants d'asil i refugiats amb l'objectiu de garantir l'atenció específica que necessita aquest col·lectiu; un circuit ràpid de medicina legal, com a estratègia per detectar i certificar seqüeles de tortura per aportar al seu expedient d'asil; i un circuit de salut mental específic per refugiats, per poder tractar, de forma adequada, l'estrès post-traumàtic per les situacions que han sofert al país d'origen.

Per la **Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat** és molt important que s'hagin recollit aquest seguit d'accions que facilitaran, se'ns dubte, el procés d'integració social de les persones refugiades a Catalunya i agraeix que es contribueixi a visibilitzar i a donar un tractament específic a les persones refugiades. Pensem que acollir i protegir a la població refugiada és també una responsabilitat del govern català i aquest pla suposa un bon pas en la direcció correcta.

Per més informació consultar

<http://www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/pdf/immidefini2006.pdf>

testimonis testimonis testimonis

testimoni de un refugiat polític de Costa d'Ivori:

"El meu primer dia a Barcelona"... En l'actualitat em trobo en un país on puc tenir la tranquil·litat necessària per a reprendre la meua vida i poder tenir esperança i il·lusió (text escrit originalment en francès).

"Vaig sortir de la meua terra natal, Costa d'Ivori, per culpa d'esdeveniments molt tràgics. En l'actualitat em trobo en un país on puc tenir la tranquil·litat necessària per a reprendre la meua vida i poder tenir esperança i il·lusió. (...) Vaig arribar des de Tenerife amb avió a les 3.40 de la matinada. A l'aeroport de Barcelona em vaig dirigir a l'oficina de policia amb la intenció de sol·licitar ajuda i informació. Allà vaig trobar a una senyora de guàrdia a qui li vaig presentar la meua targeta groga de sol·licitant d'asil. Li vaig dir que necessitava orientació per sortir de l'aeroport i informació per trobar una organització de refugiats que m'ajudes. La funcionària mai havia vist una targeta groga i no sabia que fer, em va dir que havia d'esperar allí fins que els seus companys tornessin de la cafeteria. Més tard van aparèixer dos policies uniformats i la dona els va explicar el meu problema, un d'ells es va dirigir a mi i va dir que no sabia res en absolut de tot aquest assumpte i que havia de consultar amb un superior. Sense saber que fer i sentint-me

totalment perdut vaig agafar la meua motxilla i em vaig asseure en el sala de la terminal a esperar. Eren les cinc del matí. Vaig estar durant 20 minuts assegut esperant, quan sobtadament vaig veure un senyor molt elegant asseure's a la barra del bar, havia alguna cosa que em deia que havia d'acostar-me a ell. Li vaig preguntar si parlava francès i em va contestar de seguida que si. Li vaig explicar la meua situació i la meua preocupació. Abans de contestar-me em va convidar a un cafè i a un entrepà, per mi era com haver trobat a Déu en aquest home. Em va explicar tots els detalls que jo necessitava saber per a sortir de l'aeroport, em va regalar una targeta T-10 per a agafar el tren fins a Sants i em va ensenyar el camí per arribar a l'estació del Prat (...). Vaig seguir els seus consells i de cop i volta em vaig trobar a la plaça Espanya. Era el meu primer dia a Barcelona".

testimonis testimonis testimonis

Del nostres voluntaris/es: Lia Opris, Voluntària del Servei Jurídic, ens explica quin és la seva tasca a la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat i quina ha estat la seva experiència amb les persones refugiades (text escrit originalment en castellà).

Treballar com a voluntària a la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat va ser per mi una oportunitat de reviure aquí a Europa un vincle amb un món on vaig viure 4 anys a Àfrica central. Un món trist, dolorós, però ignorat sovint pel món occidental: el món dels refugiats, desplaçats interns, immigrants...

Quan vaig arribar a Barcelona des de Romania, em vaig adonar que passava a ser una "immigrant irregular", però cada dia aquesta "etiqueta" es tornava més i més sensible, i després de 3 mesos s'havia convertit en una càrrega molt feixuga... La càrrega del refugiat ha de ser doble...

La mirada de la gent, la por de no ser expulsat, l'explotació per part de l'empresari o la seva actitud perquè t'ha

fet el favor de deixar-te treballar en "negre" per 600 euros... A part de tot això, obtenir el document de residència i d'accés al treball per a un immigrant a Espanya suposa un trastorn administratiu increïble...

Ajudar a superar aquesta situació problemàtica és la meua tasca com a voluntària a la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat: orientar i assessorar els immigrants romanesos que arriben desorientats aquí com jo, explicar-li quines són les vies de legalització, donar orientació laboral, donar informació dels punts de trobada de la comunitat romana o simplement oferir l'oportunitat de parlar en el seu idioma.

Cada trobada és una porta cap a un nou món que et dona eines per superar les

dificultats de trobar un treball, d'estar lluny de la seva família, o amb les alegries d'obtenir la residència després d'anys d'espera...

Les formacions, la participació com a voluntària en l'organització del Fòrum Social Mundial de les Migracions, les xerrades- conferències de testimonis de refugiats organitzats per la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat són altres ocasions que em fan aprofundir més en aquest món de les migracions.

La Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat s'implica a més a més en la immigració romanesa. Per exemple, actualment, l'Associació de mediadors interculturals romanesos Quòrum, on treballa, té la sort de beneficiar-se de l'espai de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat per a una part de les seves activitats. A més, Quòrum té el suport del seu servei jurídic i d'ocupació, com recentment per a la sensibilització dels romanesos sobre el dret de vot.

Àrquies

**BUTLLETÍ DE LA COMISSIÓ
CATALANA D'AJUDA AL REFUGIAT**
Any 1, N° 2. Febrer 2007, Barcelona

**Aribau 3, 1r, 2a (08011). tel:
93.301.25.39**